

Ochrona konkurencji w działalności platform handlu elektronicznego

Bartosz Targański

seminarium Polskiego Stowarzyszenia
Ekonomicznej Analizy Prawa

Część I

Analiza ekonomiczna
we wspólnotowym prawie
antymonopolowym

Dwie funkcje konkurencji

- **Integracyjna funkcja konkurencji**
 - „System zapewniający niezakłóconą konkurencję na rynku wewnętrznym” (art. 3 ust. 1 lit g TWE)
 - „rynek wewnętrzny charakteryzujący się zniesieniem między państwami członkowskimi przeszkód w swobodnym przepływie towarów, osób, usług i kapitału” (art. 3 ust. 1 lit c TWE)
- **Konkurencja jako źródło efektywności**
 - „przyjęcie polityki gospodarczej (...) prowadzonej w poszanowaniu zasady otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją” (art. 4 ust.1 TWE)

Instrumenty wspólnotowego prawa antymonopolowego

- *eliminacja praktyk ograniczających konkurencję*
 - niedozwolone porozumienia przedsiębiorców (art. 81 TWE)
 - nadużywanie pozycji dominującej (art. 82 TWE)
- *kontrola koncentracji działalności gospodarczej*
 - fuzje, przejęcia, połączenia przedsiębiorców (Rozporządzenie nr 139/2004)

Instytucje

- Komisja Europejska
 - egzekwowanie prawa antymonopolowego
 - rozwój polityki konkurencji
- Europejska Sieć Konkurencji
 - Komisja Europejska + organy ochrony konkurencji 27 państw członkowskich
 - równoległe stosowanie prawa wspólnotowego i krajowego

Effective competition - elementy analizy ekonomicznej (1)

- potencjalni konkurenci i bariery wejścia na rynek
- bariery wyjścia z rynku
- presja konkurencyjna ze strony produktów już wytworzonych
- konkurencja na rynkach przetargowych

Effective competition - elementy analizy ekonomicznej (2)

- Zwalczanie zmów typu *hard core*
 - program *leniency*
- Akceptacja wielu form porozumień przedsiębiorców
 - horyzontalne porozumienia kooperacyjne
 - współpraca w zakresie badań i rozwoju
- Połączenia przedsiębiorców
 - połączenia jako źródło efektywności
- Pozycja dominująca
 - efekty sieciowe

Zmiany organizacyjne

- wzrost zatrudnienia ekonomistów w Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji
- działalność Głównego Ekonomisty
- działalność Ekonomicznej Grupy Doradczej ds. Polityki Konkurencji

Część II

Platformy handlu elektronicznego jako
przedmiot analizy antymonopolowej

Czym są platformy handlu elektronicznego?

- definicja
 - „rozwiązania informatyczne oparte na technologii Internetu, których celem jest ułatwienie nawiązywania nowych relacji handlowych pomiędzy przedsiębiorcami bądź wspieranie istniejących relacji handlowych”
- dotychczasowy rozwój
 - sieci EDI
 - systemy ERP
 - „bańka” internetowa
 - konsolidacja

Klasyfikacja platform (1)

- Możliwość zawarcia transakcji
 - serwisy ofertowe
 - serwisy transakcyjne
- Funkcje transakcyjne
 - księga adresowa
 - tablica ogłoszeń
 - katalog elektroniczny
 - aukcja (odwrotna)

Klasyfikacja platform (2)

- Rynki asortymentowe
 - wertykalne
 - horyzontalne
- Struktura organizacyjno-własnościowa
 - platformy neutralne
 - platformy konsorcyjne
 - platformy hierarchiczne

Platformy skierowane do przedsiębiorców polskich

- Transakcyjne, horyzontalne
 - Xtrade
 - Marketplanet
 - Polska Platforma Przetargowa
- Transakcyjne, wertykalne
 - e-Drewno.pl
 - Warszawska Giełda Towarowa (e-WGT)
- Ofertowe, wertykalne
 - Netbrokers.pl
 - E-petrol.com

Wymiana informacji handlowych za pośrednictwem platform

- Informacje o przedsiębiorcach i ich ofertach
- Informacje zbierane przez operatorów platform
- Informacje o rynku
- Informacje wymieniane między przedsiębiorcami

Efekty prokonkurencyjne

- Obniżka kosztów działalności
 - Tańsze źródła zaopatrzenia
 - Spadek kosztów transakcyjnych
 - Bariery czasowe i organizacyjne
- Nowe rynki
- Ograniczenie asymetrii informacyjnych

Orzecznictwo

- UK Agricultural Tractors
- Cobelpa/VNP
- Wood Pulp
- Fatty Acids
- Steel Beams
- International Energy Agency
- Airline Tariff Publishing

Kryteria oceny wymiany informacji handlowych

- Jaka jest treść informacji?
- Czy identyfikuje poszczególne podmioty?
- Jakiego okresu dotyczy?
- Jak często jest wymieniana?
- Kto jest odbiorcą informacji?
- Jaka jest struktura rynku?

Które informacje mogą zagrażać konkurencji?

- **Informacje bezpieczne**
 - o przedsiębiorcach
 - o rynku
- **Informacje potencjalnie niebezpieczne**
 - Informacje zbierane przez operatorów
 - Informacje wymieniane między przedsiębiorcami

Zmowy w aukcjach internetowych

- wzrost zastosowania aukcji jako formuły transakcyjnej
- charakter konkurencji na rynkach przetargowych
- zmowy przetargowe w świetle orzecznictwa wspólnotowego

E-drewno.pl

The screenshot shows the 'e-drewno.pl' website interface. At the top, there is a navigation menu with options: 'Strona główna', 'Aukcje', 'Rejestracja', 'Statystyki', 'Pomoc', 'Strona dla', and 'Numer aukcji'. Below the menu, there is a section titled 'Wyniki aukcji' with a sub-section 'Wszystkie umiarkowane aukcje'. A table lists various auctions with columns for 'ID aukcji', 'Nazwa', 'Kategoria', 'Status', 'Data rozpoczęcia', 'Data zakończenia', 'Cena', and 'Liczba ofert'. The table contains 10 rows of auction data.

ID aukcji	Nazwa	Kategoria	Status	Data rozpoczęcia	Data zakończenia	Cena	Liczba ofert
1	Therak	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	20	4 min
2	Lubian	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	20	4 min
3	Lubian	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	4	24 min
4	Obłotyn	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	44	24 min
5	Lubian	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	260	24 min
6	Katowice	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	62	24 min
7	Wrocław	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	800	24 min
8	Lubian	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	9	24 min
9	Obłotyn	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	1000	24 min
10	Lubian	Węgiel	WZ	2008-03-06	2008-03-07	100	24 min

Zmowy w aukcjach internetowych

- techniki manipulowania cenami (*puffing*)
 - syndykaty cenowe (*auction rings*)
 - składanie ofert osłonowych (*bid shielding*)
 - udział organizatora (*dummy bidding*)
- ocena w świetle prawa wspólnotowego

Zmowy w aukcjach internetowych - analiza czynników ryzyka

- charakter rynku
- przejrzystość i techniczna organizacja aukcji
 - Wybór uczestników
 - Zakres udzielanych informacji
 - Łączenie wolumenów
 - Wprowadzanie dodatkowych parametrów

Dziękuję za uwagę
